

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

11 ноември 2021 година *

„Преюдициално запитване — Социална политика — Временна заетост — Директива 2008/104/ЕО — Член 1 — Приложно поле — Понятията „държавно предприятие“ и „упражняване на стопанска дейност“ — Агенции на Европейския съюз — Европейски институт за равенство между половете (EIGE) като „предприятие ползвател“ по смисъла на член 1, параграф 2 от тази директива — Член 5, параграф 1 — Принцип на равно третиране — Основни условия на труд и заетост — Понятието „едно и също работно място“ — Регламент (ЕО) № 1922/2006 — Член 335 ДФЕС — Принцип на административната самостоятелност на институциите на Съюза — Член 336 ДФЕС — Правилник за длъжностните лица на Европейския съюз и Условия за работа на другите служители на Съюза“

По дело C-948/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Върховен съд, Литва) с акт от 30 декември 2019 г., постъпил в Съда на 31 декември 2019 г., в рамките на производство по дело

UAB „Manpower Lit“

срещу

E. S.,

M. L.,

M.P.,

V.V.,

R.V.,

при участието на:

Европейски институт за равенство между половете (EIGE)

СЪДЪТ (втори състав),

* Език на производството: литовски.

състоящ се от: Ал. Арабаджиев, председател на първи състав, изпълняващ функциите на председател на втори състав, I. Ziemele T. von Danwitz, P.G. Xuereb и A. Kumin (докладчик), съдии,

генерален адвокат: Е. Танчев,

секретар: А. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за E.S., M.L., M.P., V.V. и R.V., от R. Rudzinskas, advokatas,
- за литовското правителство, от V. Kazlauskaitė-Švenčionienė и V. Vasiliauskienė, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, първоначално от J. Jokubauskaitė, B. Mongin и M. van Beek, а след това от J. Jokubauskaitė, C. Valero и B. Mongin, а накрая от J. Jokubauskaitė, D. Recchia, и B. Mongin, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 15 юли 2021 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване е относно тълкуването на член 1, параграфи 2 и 3, както и на член 5, параграф 1 от Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно работа чрез агенции за временна заетост (ОВ L 327, 2008 г., стр. 9).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между UAB „Manpower Lit“ (наричано по-нататък „Manpower Lit“) и E.S., M.L., M.P., V.V. и R.V., във връзка с възнаграждението, изплащано по трудовите договори, сключени съответно между Manpower Lit и ответниците в главното производство.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2008/104

3 Член 1 от Директива 2008/104 постановява:

„1. Настоящата директива се прилага по отношение на работници с трудов договор или в трудово правоотношение с агенция за временна заетост, които са назначени в предприятието ползвател на временна работа под негов надзор и ръководство.

2. Настоящата директива се прилага по отношение на държавни и частни предприятия, които са агенции за временна заетост, или предприятия ползватели, които извършват стопанска дейност, независимо дали работят с цел формиране на печалба.

3. След консултация със социалните партньори държавите членки могат да предвидят настоящата директива да не се прилага по отношение на трудови договори или правоотношения по специфично държавна или провеждаща се с подкрепата на държавата програма за професионална квалификация, интеграция или преквалификация“.

4 Член 3 от тази директива гласи следното:

„1. За целите на настоящата директива:

[...]

г) „предприятие ползвател“ означава всяко физическо или юридическо лице, за което и под надзора и ръководството на което работи временно нает чрез агенция за временна заетост работник;

[...]

е) „основни условия на труд и заетост“ означава условия на труд и заетост, установени от законодателство, подзаконови актове, административни разпоредби, колективни трудови договори и/ или други обвързващи общи разпоредби, които са в сила в предприятието ползвател и се отнасят до:

- i) продължителността на работното време, извънредния труд, почивките в работно време, периодите за почивка, нощен труд, отпуск и официални празнични дни;
- ii) заплащането.

[...]“.

5 Член 5 от Директива 2008/104 е озаглавен „Принцип на равно третиране“ и в параграф 1, първа алинея предвижда следното:

„Основните условия на труд и заетост по отношение на наетите чрез агенции за временна заетост работници са — за продължителността на тяхното назначение в предприятие

ползвател — поне такива, каквито биха се прилагали, ако те биха били наети на работа пряко от това предприятие да заемат същото работно място“.

Регламент (ЕО) № 1922/2006

- 6 Член 2 от Регламент (ЕО) № 1922/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година за създаване на Европейски институт за равенство между половете (ОВ L 403, 2006 г., стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 7, стр. 163) постановява:

„Общите цели на Института са да спомага и да укрепва насърчаването на равенството между половете, също така включване на въпросите за пола във всички политики на Общността и в произлизащите от тях национални политики и борбата срещу дискриминацията на основата на пола и да се повиши осведомеността на гражданите на ЕС относно равенството между половете чрез предоставяне на техническа помощ на институциите на Общността, по-специално на Комисията, и властите на държавите членки, както е установено в член 3“.

- 7 Член 3 от този регламент е озаглавен „Задачи“ и параграф 1 от него предвижда:

„За изпълнение на целите, установени в член 2, Институтът:

- а) събира, анализира и разпространява значима обективна, сравнима и надеждна информация относно равенството между половете, включително и резултати от изследвания и най-добри практики, предоставени му от държавите членки, институциите на Общността, центровете за изследвания, националните органи по въпросите на равенството, неправителствени организации, социални партньори, съответните трети страни и международни организации и предлага области за по-нататъшни изследвания;
- б) разработва методи за повишаване обективността, сравнимостта и надеждността на данните на европейско равнище чрез установяването на критерии, които ще подобрят съгласуваността на информацията и ще вземат предвид въпросите на равенството между половете при събирането на данни;
- в) разработва, анализира, оценява и разпространява методологични средства в подкрепа на интегрирането на равенството между половете във всички политики на Общността и в произлизащите от тях национални политики и в подкрепа на включването на измерението за равенство между половете във всички институции и органи на Общността;
- г) извършва проучвания на положението в Европа по отношение на равенството между половете;
- д) създава и координира европейска мрежа за равенство между половете, която включва центрове, органи, организации и експерти, които се занимават с равенството между половете и въпросите за пола с цел подкрепа и насърчаване на изследване, оптимизиране използването на наличните ресурси и насърчаване обмена и разпространението на информация;

- е) организира експертни срещи ad hoc за подпомагане на изследователската работа на Института, поощрява обмена на информация между изследователите и насърчава включването на перспективата за пола в тяхното изследване;
- ж) за повишаване осведомеността на гражданите на ЕС относно равенството между половете, организира със съответните заинтересовани страни конференции, кампании и срещи на европейско равнище и представя решенията и заключенията пред Комисията;
- з) разпространява информация за положителни примери на роли извън стереотипите на мъже и жени от всеки слой на обществото, представя своите решения и инициативи с цел даване на гласност и насърчаване на тяхното използване;
- и) развива диалог и сътрудничество с неправителствени организации и организации за равни възможности, университети и експерти, центрове за изследвания, социални партньори и свързани с тях органи, които се стремят активно да постигнат равенство на национално и европейско равнище;
- й) установява документални ресурси за обществен достъп;
- к) предоставя информация по въпросите за пола, достъпни за обществени и частни организации; и
- л) предоставя информация на институциите на Общността за равенство между половете и въпросите за пола в присъединилите се държави и страните кандидатки“.

8 Член 5 от посочения регламент гласи:

„Институтът притежава правосубектност. Той притежава във всяка от държавите членки на най-широката правоспособност, която тяхното национално законодателство предоставя на юридическите лица. По-специално, той може да придобива или да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество и може да бъде страна по съдебно производство“.

9 Член 14, параграф 3 от Регламент № 1922/2006 гласи:

„Без да се засягат други източници на средства, приходите на Центъра включват:

- а) субсидия от Общността, включена в общия бюджет на Европейския съюз (раздел Комисия);
- б) плащанията, получени от извършени услуги;

[...]“.

Литовското право

- 10 Член 75, параграф 2 от Lietuvos Respublikos Darbo kodeksas (Кодекс на труда на Република Литва) в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „Кодексът на труда“), гласи:

„Агенцията за временна заетост трябва да гарантира, че възнаграждението на наетия чрез агенция за временна заетост работник, получавано за извършваната работа при ползвателя, е най-малко равно по размер на възнаграждението, което той би получил, ако ползвателят би наел на работа предоставения от агенцията за временна заетост работник по трудов договор на същото работно място, освен в случаите, когато наетите чрез агенция за временна заетост работници, които са сключили със същата трудов договор за неопределено време, получават от нея възнаграждение за периодите между назначенията и размерът на това възнаграждение е същият като на получаваното по време на назначенията. Ползвателят носи субсидиарна отговорност за изпълнението на задължението за изплащане на възнаграждение на наетия чрез агенция за временна заетост работник, за извършваната в предприятието на ползвателя работа, най-малко равно по размер на възнаграждението, което той би получил, ако ползвателят го беше наел по трудов договор на същото работно място. С оглед на това задължение по искане на агенцията за временна заетост ползвателят трябва да ѝ предостави информация за възнаграждението, изплащано на наетите от ползвателя работници от съответната категория“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 11 Manpower Lit предоставя услуги като агенция за временната заетост. През 2012 г. то е избрано за изпълнител по обществена поръчка на Европейския институт за равенство между половете (EIGE) — агенция на Съюза, установена във Вилнюс (Литва), за предоставяне на услуги по наемане на персонал чрез агенция за временна заетост.
- 12 В спецификациите на договора, сключен впоследствие между Manpower Lit и EIGE, се предвижда, че услугите, от които последният би могъл да има нужда, имат за цел да подпомагат неговия персонал с нормативно установен статут да изпълнява временно задачи, които са допълнителни спрямо обичайните такива и произтичащите от конкретни проекти, както и EIGE да покрива определени периоди с върхово натоварване и да решава на проблема с недостига на персонал в случай на отсъствия. Уточнява се също така, че персоналят, нает чрез агенция за временна заетост, се счита за персонал на EIGE, който няма нормативноустановен статут.
- 13 Ответниците в главното производство сключват трудови договори с Manpower Lit и работят в EIGE съответно като асистенти и компютърен специалист. В тези договори и в допълнителните споразумения към тях се уточнява, че ответниците в главното производство работят за ползвателя, а именно EIGE, който определя служител от неговия персонал със задължение да им дава указания за изпълнението на работата. В договорите се уточнява и срокът на тяхното изпълнение, а именно до прекратяване на поръчката на EIGE за назначенията, съответстващи на съответните функции.
- 14 Трудовите правоотношения между Manpower Lit и ответниците в главното производство са едностранно прекратени между м. април и м. декември 2018 г. Тъй като обаче считат, че им се дължат неизплатени трудови възнаграждения, те сезират Valstybinės darbo inspekcijos

Vilniaus teritorinio skyriaus Darbo ginčų komisija (Комисия по трудови спорове към Инспекцията по труда, териториалното подразделение Вилнюс, Литва, наричана по-нататък „Комисията по трудови спорове“), за да получат дължимото плащане.

- 15 Тази комисия приема, че ответниците в главното производство фактически изпълнявали функциите на членове на постоянния персонал на EIGE и че условията за заплащане на техния труд трябва да съответстват на условията, прилагани от EIGE по отношение на неговите договорно наети служители. Като взема предвид член 75, параграф 2 от Кодекса на труда, тази комисия установява с решение от 20 юни 2018 г., че Manpower Lit дискриминирало ответниците в главното производство, тъй като им изплатило по-ниско възнаграждение от това, което би им се дължало, ако бяха наети направо от EIGE по трудов договор за заемане на същата длъжност, и разпорежда да им бъдат изплатени дължимите трудови възнаграждения за период от шест месеца през 2018 г.
- 16 Тъй като не е съгласно с решението на Комисията по трудови спорове, Manpower Lit предявява иск пред Vilniaus miesto apylinkės teismas (Районен съд на град Вилнюс, Литва), който отхвърля предявените претенции със съдебно решение от 20 февруари 2019 г.
- 17 В съдебното решение този съд отхвърля като неоснователен довода на EIGE, встъпила в производството страна, че спрямо него не могат да се прилагат разпоредбите на Директива 2008/104.
- 18 Освен това този съд отбелязва, че предвид клаузите на сключените с ответниците в главното производство трудови договори и с оглед на действително изпълняваните от тях задачи, всички те изпълнявали функции от административно естество, като подпомагали постоянния персонал в някои от отделите на EIGE и изпълнявали отчасти функциите на договорно наетите служители, работещи в тази агенция. Ето защо посочената юрисдикция приема, че за целите на член 75, параграф 2 от Кодекса на труда ответниците в главното производство могат да бъдат съпоставени с тези договорно наети служители.
- 19 В този контекст Vilniaus miesto apylinkės teismas (Районен съд на град Вилнюс) уточнява, че изпълняваните от ответниците в главното производство задачи и техните цели не били особено различни в сравнение с тези, изпълнявани от EIGE, или не били толкова несвойствени за него, че да не могат да бъдат възложени на постоянно работещи в Института длъжностни лица или договорно наети служители. Според този съд обстоятелството, че тази агенция избрала да наеме персонал чрез агенция за временна заетост, за да намали разходите за човешки ресурси и да избегне по-дълги и сложни процедури, не обосновавало факта, че възнаграждението, изплащано на ответниците в главното производство, било чувствително по-ниско от предвиденото за договорно наетите служители.
- 20 При тези условия посочената юрисдикция приема, че към ответниците в главното производство следва да се приложат условията за заплащане на труда, приложими към договорно наетите служители.
- 21 Сезиран с въззивна жалба, подадена от Manpower Lit, Vilniaus apygardos teismas (Окръжен съд Вилнюс, Литва) отхвърля тази въззивна жалба с решение от 20 юни 2019 г. и потвърждава първоинстанционното съдебно решение.

- 22 След това Manpower Lit подава касационна жалба пред Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Върховен съд, Литва), който е и запитващата юрисдикция.
- 23 Този съд уточнява, че висящият пред него спор се отнася по същество до въпроса дали разпоредбата относно равното третиране на наетите чрез агенция за временна заетост работници, съдържаща се в член 5 от Директива 2008/104 и транспонирана в националното право, е приложима към случая в главното дело, като се има предвид, че EIGE, който е агенция на Съюза, има качеството на ползвател на услугите по предоставяне на наети чрез агенция за временна заетост работници.
- 24 В това отношение посоченият съд отбелязва, че предвид някои различия между текстовете на различните езици на член 1, параграф 2 от Директива 2008/104 не са ясни точното значение на понятието „държавно предприятие“ и отговорът на въпроса дали образувания като EIGE попадат в обхвата на това понятие. Според този съд тълкуването на тази разпоредба е необходимо и доколкото съществува съмнение по отношение на въпроса към кои правни субекти се прилага критерият за „упражняване на стопанска дейност“, а именно спрямо предприятието ползвател, спрямо агенцията за временна работа или спрямо и двата правни субекта.
- 25 В този контекст запитващата юрисдикция иска по-нататък да установи какво е значението на член 1, параграф 3 от Директива 2008/104, съгласно който държавите членки могат да предвидят, че тази директива не се прилага по отношение на трудови договори или правоотношения по специфично държавна или провеждаща се с подкрепата на държавата програма за професионална квалификация, интеграция или преквалификация.
- 26 Накрая, тази юрисдикция повтаря изразеното от EIGE становище, според което, когато прилага принципа на равно третиране, установен в член 5, параграф 1 от Директива 2008/104, както и свързаните с него разпоредби на националното право, съдът трябва да провери дали прилагането на Директивата по отношение на недискриминационното възнаграждение не противоречи на други норми на правото на Съюза. Според EIGE обаче тълкуването на принципа на равно третиране, което дават сезираните по-рано юрисдикции с оглед на прилагането му по отношение на агенция на Съюза, не е в съответствие с Финансовия регламент на Съюза, с Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, както и с членове 335 ДФЕС и 336 ДФЕС.
- 27 При тези обстоятелства Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Върховен съд, Литва) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Какво трябва да бъде съдържанието на понятието „държавно предприятие“ по член 1, параграф 2 от Директива 2008/104? Следва ли агенциите на Съюза като EIGE да се считат за „държавни предприятия“ по смисъла на Директива 2008/104?
- 2) За кои субекти (агенцията за временна заетост, предприятието ползвател, поне един от тях или евентуално и двата) се прилага критерият за извършване на стопанска дейност съгласно член 1, параграф 2 от Директива 2008/104? Областите на дейност и функциите на EIGE, определени в членове 3 и 4 от Регламент (ЕО) № 1922/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г., считат ли се за стопанска дейност, както това понятие е определено (разбирано) по смисъла на член 1, параграф 2 от Директива 2008/104?

- 3) Могат ли разпоредбите на член 1, параграфи 2 и 3 от Директива 2008/104 да се тълкуват в смисъл, че могат да изключат от приложното поле на Директивата тези държавни и частни агенции за временна заетост или предприятия ползватели, които не участват в посочените в член 1, параграф 3 от Директивата правоотношения и които не извършват споменатата в член 1, параграф 2 от Директивата стопанска дейност?
- 4) Разпоредбите на член 5, параграф 1 от Директива 2008/104 относно правата на наетите чрез агенция за временна заетост работници на основни условия на труд и заетост, и по-специално по отношение на заплащането, приложими ли са спрямо агенциите на Съюза, за които се прилагат специални разпоредби в областта на трудовото право, както и членове 335 ДФЕС и 336 ДФЕС?
- 5) Противоречи ли законодателство на държава членка (член 75 от Кодекса на труда на Литва), с което се транспонира член 5, параграф 1 от Директива 2008/104 по отношение на всички предприятия, използващи наети чрез агенция за временна заетост работници (включително институциите на Съюза), на принципа на административна самостоятелност на институцията на Съюза, установен в членове 335 ДФЕС и 336 ДФЕС, както и на правилата за изчисляване и изплащане на трудовите възнаграждения, предвидени в Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз?
- 6) Като се има предвид, че всички работни места (трудова функция), на които работници са наети на работа пряко от EIGE, включват задачи, които могат да бъдат изпълнявани единствено от работници, които работят по Правилника за длъжностните лица [...], могат ли съответните работни места (трудова функция) на наети чрез агенция за временна заетост работници да се считат за „същ[ите] работн[и] [места]“ по смисъла на член 5, параграф 1 от Директива 2008/104?.

По преюдициалните въпроси

По първите три въпроса

- 28 С въпроси от първи до трети, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 1 от Директивата 2008/104 трябва да се тълкува в смисъл, че предоставянето от агенция за временна заетост на лица, сключили трудов договор с нея, на EIGE, за да полагат труд в този институт, попада в приложното поле на тази директива.
- 29 За да се отговори на този въпрос, следва да се припомни, че съгласно член 1, параграф 1 от Директивата 2008/104 тя се прилага по отношение на работници с трудов договор или в трудово правоотношение с агенция за временна заетост, които са назначени в предприятие ползвател на временна работа под негов надзор и ръководство.
- 30 Освен това в член 1, параграф 2 от тази директива се уточнява, че тя се прилага по отношение на държавни и частни предприятия, които са агенции за временна заетост, или предприятия ползватели, които упражняват стопанска дейност, независимо дали работят с цел формиране на печалба.

- 31 В самото начало в конкретния случай е безспорно установено, че Manpower Lit и ответниците в главното производство могат да бъдат разглеждани съответно като „агенция за временна заетост“ и като „работни[ци]“ по смисъла на посочените по-горе разпоредби от Директива 2008/104.
- 32 Що се отнася до приложимостта на тази директива при обстоятелства, при които получателят на временната работа е агенция на Съюза като EIGE, от текста на член 1, параграф 2 от посочената директива следва, че в това отношение този получател трябва да отговаря на три условия, а именно — той да попада в обхвата на понятието „държавни и частни предприятия“, да съответства на „предприятие ползвател“ и да упражнява „стопанска дейност“.
- 33 Що се отнася до въпроса, който следва да бъде разгледан на първо място — дали агенция на Съюза като EIGE може да се счита за „предприятие ползвател“ по смисъла на член 1, параграф 2 от Директива 2008/104 — следва да се отбележи, че в член 3, параграф 1, буква г) от тази директива това понятие е определено като всяко физическо или юридическо лице, за което и под надзора и ръководството на което работи временно нает чрез агенция за временна заетост работник.
- 34 От акта за преюдициално запитване в конкретния случай следва, че ответниците в главното дело полагали труд като наети чрез агенция за временна заетост работници, назначени в EIGE за изпълнение на временна работа под негов надзор и ръководство. В допълнение, тъй като член 5 от Регламент № 1922/2006 предвижда, че EIGE притежава във всяка от държавите членки най-широката правоспособност, която тяхното национално законодателство предоставя на юридическите лица, този институт следва да се смята за „юридическо лице“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Директива 2008/104. Следователно в контекст като разглеждания в главното производство EIGE е „предприятие ползвател“ по смисъла на член 1, параграф 2 от тази директива.
- 35 Що се отнася до понятията „държавни и частни предприятия“ и „стопанска дейност“ по смисъла на посочения член 1, параграф 2, следва да се отбележи, че те не са дефинирани в Директива 2008/104 и не се прави никакво препращане към правото на държавите членки с цел определяне на техния смисъл и обхват.
- 36 В това отношение следва да се припомни, че в контекста на конкурентното право Съдът определя, от една страна, понятието „предприятие“ като обхващащо всяко образувание, което извършва икономическа дейност, независимо от неговия правен статут и начин на финансиране (решения от 18 юни 1998 г., Комисия/Италия, C-35/96, EU:C:1998:303, т. 36 и от 6 май 2021 г., Analisi G. Caracciolo, C-142/20, EU:C:2021:368, т. 55 и цитираната съдебна практика). От друга страна, Съдът приема, че всяка дейност, която се състои в предлагане на стоки или услуги на даден пазар, представлява икономическа дейност (вж. решения от 25 октомври 2001 г., Ambulanz Glöckner, C-475/99, EU:C:2001:577, т. 19 и от 11 юни 2020 г., Комисия и Словацка република/Dôvera zdravotná poisťovňa, C-262/18 P и C-271/18 P, EU:C:2020:450, т. 29 и цитираната съдебна практика).
- 37 В контекста на Директива 2008/104 Съдът транспонира последното съображение в решение от 17 ноември 2016 г., Betriebsrat der Ruhrlandklinik (C-216/15, EU:C:2016:883), тъй като от точка 44 от това решение следва, че „стопанска дейност“ по смисъла на член 1, параграф 2 от тази директива трябва да се разбира като отнасяща се до всяка дейност, състояща се в предлагането на стоки или услуги на даден пазар.

- 38 При тези условия разглеждането на въпроса дали тази директива е приложима, когато предприятието ползвател по смисъла на член 1, параграф 2 от посочената директива е агенция на Съюза като EIGE, изисква да се определи дали агенцията извършва дейност, състояща се в предлагане на стоки или услуги на даден пазар.
- 39 В това отношение от трайно установената съдебна практика следва, че по принцип от квалификацията като икономическа дейност са изключени дейностите, свързани с упражняване на властнически правомощия. Обратно, като икономическа дейност се квалифицират услуги, които, без да са свързани с упражняването на властнически правомощия, се осигуряват в обществен интерес, с нестопанска цел, и са в конкуренция с предлаганите от оператори, преследващи стопанска цел (вж. в това отношение решение от 6 септември 2011 г., *Scattolon*, C-108/10, EU:C:2011:542, т. 44 и цитираната съдебна практика). Обстоятелството, че подобни услуги са по-слабо конкурентноспособни, отколкото сравними услуги, предоставяни от операторите, които имат за цел формиране на печалба, не може да попречи съответните дейности да се считат за икономическа дейност (вж. в този смисъл решение от 25 октомври 2001 г., *Ambulanz Glöckner*, C-475/99, EU:C:2001:577, т. 21).
- 40 В конкретния случай следва да се отбележи, че съгласно член 2 от Регламент № 1922/2006 EIGE има за цел да спомага и да укрепва насърчаването на равенството между половете и борбата срещу дискриминацията на основата на пола и да се повиши осведомеността на гражданите на Съюза относно равенството между половете чрез предоставяне на техническа помощ на институциите на Съюза и на властите на държавите членки.
- 41 Освен това член 3, параграф 1 от този регламент изброява задачите на ЕИП за изпълнение на целите, установени в член 2 от посочения регламент.
- 42 Най-напред обаче следва да се констатира, което впрочем не се оспорва в производството, че осъществяваните от EIGE дейности не представляват упражняване на властнически правомощия.
- 43 По-нататък, що се отнася до някои от осъществяваните от EIGE дейности, изброени в член 3, параграф 1 от Регламент № 1922/2006, трябва да се приеме, че съществуват пазари, където упражняват дейност търговски предприятия, които се намират в конкурентни отношения с EIGE. Следва да се посочи по-специално събирането, анализирането и разпространението на обективна, сравнима и надеждна информация относно равенството между половете (член 3, параграф 1, буква а), разработването, анализирането, оценяването и разпространяването на методологични средства (член 3, параграф 1, буква в), провеждането на проучвания на положението в Европа по отношение на равенството между половете (член 3, параграф 1, буква г), организирането на конференции, кампании и срещи на европейско равнище (член 3, параграф 1, буква ж), установяването на документални ресурси за обществен достъп (член 3, параграф 1, буква й) или също така предоставянето на информация по въпросите за пола, достъпни за обществени и частни организации (член 3, параграф 1, буква к).
- 44 Ирелевантно е обстоятелството, че съгласно самия текст на член 1, параграф 2 от Директива 2008/104 при упражняването на тези дейности EIGE няма за цел формиране на печалба (вж. решение от 17 ноември 2016 г., *Betriebsrat der Ruhrlandklinik*, C-216/15, EU:C:2016:883, т. 46 и цитираната съдебна практика). Всъщност, както отбелязва

генералният адвокат в точка 70 от представеното заключение, от значение е дали на съответните пазари са налице конкурентни услуги, предоставяни от други предприятия, които имат за цел формиране на печалба.

- 45 Накрая, следва също да се отбележи, че макар съгласно член 14, параграф 3 от Регламент № 1922/2006 дейността на EIGE да се финансира преди всичко със средства на Съюза, съгласно същия член 14, параграф 3, буква б) приходите на Института включват „плащания, получени за предоставените услуги“, с което се потвърждава разбирането, че законодателят на Съюза е предвидил, че EIGE ще действа, поне частично, като участник на пазара. Това тълкуване се потвърждава от факта, че съгласно постоянната съдебна практика основната характеристика на възнаградението се състои в това, че то представлява насрещната икономическа престация за разглежданата услуга, която обикновено се определя между доставчика и получателя на услугата (решение от 17 март 2011 г., Рејаргоја Га, C-372/09 и C-373/09, EU:C:2011:156, т. 37 и цитираната съдебна практика).
- 46 С оглед на изложеното следва да се заключи и приеме, че EIGE извършва, поне отчасти, дейност, състояща се в предлагане на услуги на даден пазар.
- 47 Впрочем не са налице признаци, които да сочат, че когато агенция на Съюза като EIGE получава услуги по предоставяне на работници за временна работа от агенция за временна заетост, тази агенция е изключена сама по себе си от приложното поле на Директива 2008/104.
- 48 Всъщност, доколкото текстът на член 1, параграф 2 от тази директива се отнася до „държавни и частни“ предприятия, както правилно отбелязва литовското правителство, е ирелевантно обстоятелството, че агенцията на Съюза като EIGE е създадена въз основа на правото на Съюза, в конкретния случай с Регламент № 1922/2006.
- 49 Накрая, що се отнася до въпроса на запитващата юрисдикция относно член 1, параграф 3 от Директива 2008/104, е достатъчно да се отбележи, че в настоящия случай тази разпоредба не намира приложение.
- 50 С оглед на всички изложени съображения на въпроси от първи до трети следва да се отговори, че член 1 от Директива 2008/104 трябва да се тълкува в смисъл, че предоставянето от агенция за временна заетост на лица, сключили трудов договор с нея, на EIGE, за да полагат труд в този институт, попада в приложното поле на тази директива.

По въпроси от четвърти до шести

- 51 С въпроси от четвърти до шести, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 5, параграф 1 от Директива 2008/104 трябва да се тълкува в смисъл, че длъжността, заета от нает чрез агенция за временна заетост работник, който е назначен в EIGE, може да се счита за „същото работно място“ по смисъла на тази разпоредба, дори и ако се предположи, че всички длъжности, за които EIGE е наело пряко работници, включват изпълнението на задачи, които могат да бъдат изпълнявани единствено от лица, към които се прилага Правилникът за длъжностните лица на Съюза, или дали с това тълкуване се нарушава член 335 ДФЕС, в който е установен принципът на административната самостоятелност на институциите на Съюза, член 336 ДФЕС, или този правилник.

- 52 Съгласно член 5, параграф 1, първа алинея от Директива 2008/104 основните условия на труд и заетост по отношение на наетите чрез агенции за временна заетост работници са — за продължителността на тяхното назначение в предприятие ползвател — поне такива, каквито биха се прилагали, ако те биха били наети на работа пряко от това предприятие да заемат същото работно място.
- 53 Във връзка с това понятието „основни условия на труд и заетост“ по смисъла на член 5, параграф 1, първа алинея е определено в член 3, параграф 1, буква е) от Директива 2008/104 и се отнася до продължителността на работното време, извънредния труд, почивките в работно време, периодите за почивка, нощния труд, отпуска, официалните празнични дни и заплащането.
- 54 В самото начало е важно да се припомни, че делото в главното производство се отнася до спор, възникнал между Manpower Lit и петима от неговите бивши служители, като EIGE има качеството на встъпила страна в този спор. Освен това от акта за преюдициално запитване е видно, че според фактическите констатации на Vilniaus miesto apylinkės teismas (Районен съд на град Вилнюс) ответниците в главното производство изпълняват, поне отчасти, функциите на договорно наетите служители, работещи в EIGE, поради което този съд приема, от една страна, че те могат да бъдат сравнявани с тези договорно наети служители и от друга страна, че спрямо тях следва да се прилагат условията за заплащане, приложими към посочените договорно наети служители на основание на член 75, параграф 2 от Кодекса на труда, с който в литовското право се транспонира член 5, параграф 1 от Директива 2008/104.
- 55 Комисията обаче поддържа, че при обстоятелства като тези в главното производство принципът на равно третиране, предвиден в последната разпоредба, изисква условията на труд на наетите чрез агенция за временна заетост работници да се съпоставят с условията, приложими към наетите пряко от EIGE работници съгласно разпоредбите на националното право. Все пак тези условия не трябвало да се съпоставят с приложимите за персонала, нает въз основа на Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, каквито са договорно наетите служители, тъй като такова тълкуване на член 5, параграф 1 от Директива 2008/104 би нарушило членове 335 ДФЕС и 336 ДФЕС и на практика би предоставило на ответниците в главното производство статут на длъжностни лица на Съюза.
- 56 Тази теза не може да бъде подкрепена.
- 57 Първо, член 335 ДФЕС уточнява, че във всяка от държавите членки Съюзът притежава най-широката правоспособност, предоставяна на юридическите лица, съгласно националните законодателства. Тази правоспособност обаче не се ограничава от обстоятелството, че на наетите чрез агенция за временна заетост работници се предоставят основни условия на труд и заетост въз основа на Правилника за длъжностните лица на Съюза.
- 58 По-нататък, съгласно член 336 ДФЕС законодателят на Съюза приема Правилника за длъжностните лица на Съюза, както и Условията за работа на другите служители. Нито този правилник, нито условията за работа на другите служители обаче не уреждат условията на труд на наетите чрез агенция за временна заетост работници, които са назначени в агенциите на Съюза чрез агенции за временна заетост. Следователно при липсата на специална правна уредба, когато тези агенции на Съюза използват работници, наети за

временна работа въз основа на договори, сключени с агенции за временна заетост, принципът на равно третиране, прогласен в член 5, параграф 1 от Директива 2008/104, се прилага изцяло за тези работници по време на задачите, които те изпълняват в такава агенция.

- 59 Накрая, макар прилагането на националното законодателство, транспониращо посочения член 5, параграф 1, да води до съпоставяне на условията на труд и на заетост на наетите чрез агенция за временна заетост работници с тези на персонала, назначен въз основа на Правилника за длъжностните лица на Съюза, това по никакъв начин не води до предоставяне на статут на длъжностни лица на тези работници, наети чрез агенция за временна заетост.
- 60 Всъщност, както бе припомнено в точки 52 и 53 от настоящото съдебно решение, член 5, параграф 1 от Директива 2008/104 се ограничава до изискването за равенство на „основните условия на труд и заетост“ на наетите чрез агенция за временна заетост работници, като това понятие е дефинирано в член 3, параграф 1, буква е) от тази директива като отнасящо се по същество до условията, установени в действащи в предприятието ползвател общи и обвързващи разпоредби относно работното време и заплащането. Следователно не става въпрос за приравняване на положението на наетите чрез агенция за временна заетост работници към статута на постоянния персонал през периода на наемане на работа или след това.
- 61 Това се потвърждава от обстоятелствата по настоящото дело, тъй като, както отбелязва генералният адвокат в точка 75 от представеното заключение, ответниците в главното производство по никакъв начин не претендират преобразуването на техните договори за временна заетост, а само искат от Manpower Lit да им изплати трудовото възнаграждение, което твърдят, че им се дължи. Следователно не се повдига въпрос дали е засегната самостоятелността на EIGE, нито дали е нарушен Правилникът на длъжностните лица на Съюза.
- 62 При тези условия на въпроси от четвърти до шести следва да се отговори, че член 5, параграф 1 от Директива 2008/104 трябва да се тълкува в смисъл, че длъжността, заета от нает чрез агенция за временна заетост работник, който е назначен в EIGE, може да се счита за „същото работно място“ по смисъла на тази разпоредба, дори и ако се предположи, че всички длъжности, за които EIGE е наело пряко работници, включват изпълнението на задачи, които могат да бъдат изпълнявани единствено от лица, към които се прилага Правилникът за длъжностните лица на Съюза.

По съдебните разноски

- 63 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Член 1 от Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно работа чрез агенции за временна заетост трябва да се тълкува в смисъл, че предоставянето от агенция за временна заетост на лица, сключили трудов договор с нея, на EIGE, за да полагат труд в този институт, попада в приложното поле на тази директива.
- 2) Член 5, параграф 1 от Директива 2008/104 трябва да се тълкува в смисъл, че длъжността, заета от нает чрез агенция за временна заетост работник, който е назначен в EIGE, може да се счита за „същото работно място“ по смисъла на тази разпоредба, дори и ако се предположи, че всички длъжности, за които EIGE е наело пряко работници, включват изпълнението на задачи, които могат да бъдат изпълнявани единствено от лица, към които се прилага Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз.

Подписи